

Пост-дифірамен для вітальної листівки

Національному академічному драматичному театру імені Івана Франка – 90!

Ольга КЛЕЙМЕНОВА

62

Другий місяць святкування іменин увінчався урочистостями в Міжнародний день театру.

Нині, коли натовпи театроманів схлинули, проспівавши оди на адресу улюбленої трупи, настав час і нашого камерного оспівчення. Без зайвих пишнот і нав'язливої патетики. Адже почуття до цього театру надто трепетні.

Вони накочуються хвилиною на останніх тактах перед побаченням із черговою виставою. Коли, крокуючи бруківкою так званого київського Парижа, зчитуєш поглядом обриси чавунного фонтана в нереально тихому сквері, контури власне театру, гостроверхого будинку з химерами, що протикає вершкове масло неба.

Споруда театру за проектом Братмана і Шлейфера (1898) й у XXI столітті видається ідеально вписаною в рельєф романтичного клаптика столиці. Раніше тут була садиба професора Мерінга, у ній – ставок. На місці засипаного ставка й збудували приміщення для Товариства драматичних артистів Соловцова (ця трупа стала базисом для іншого київського колективу). Не чіпали лишень джерель-

ця, яке й досі виконує роль натхненника для служителів Мельпомени, напоюючи кожне молоде покоління акторів сподіваннями на сценічний успіх.

Почуття спорідненості з театром прорізаються дедалі більше, коли за порогом очима зустрічаєш лицедіїв-кумирів – на портретах, а трохи згодом – на виставі. Стільки відомих імен годі шукати десь в іншому місці. 90-й ювілей «франківців» – відголосок великого злиття 1920 року у Вінниці частини трупи Молодого театру (Київ) і Нового Львівського театру. Важко собі уявити, що ми ніколи не почули б про Театр імені Франка, якби не та доленосна примха Гната Юри та Амвросія Бучми. 28 січня 1920-го об'єднані актори зіграли «Гріх» Винниченка. Це і є точка відліку

для легендарного театру. Після нетривалої дислокації в Харкові, тодішній українській столиці, птахи «франківського» гнізда назавжди переселилися 1926-го у свої нинішні пенати (київська історія розпочалася з вистави «Вій» Остапа Вишні – за Гоголем).

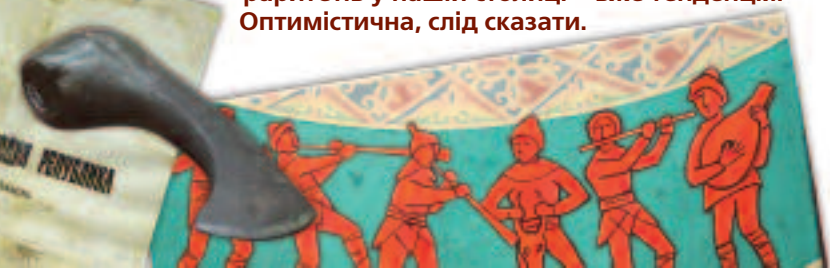
Ми йдемо сюди по дозу свіжих вражень, по Події з великої літери, які, загалом, нечасто трапляються на сучасній драматичній сцені. «Франківці» орієнтовані на європейський театр, відкриті новаторству, мають колосальний акторський потенціал, прогресивного і знаменитого художника Богдана Ступку (прийняв посаду після незабутнього Сергія Данченка в 2001-му)... Ступка культивує експерименти, охоче бере на роботу здібну молодь. Ця молодь нади-

18 квітня – День пам'яток історії та культури

Зібралися якомсь разом Лифарі,

Ольга КРАСОВСЬКА

Рукописи не горять. Картини не тонуть. Автографи не змиваються забуттям. Ніщо не пропадає навіки. Усе безцінне, що колись пішло з України в інші краї, обов'язково притягується магнітами рідної землі та врешті вертається назад. Адже є кому турбуватися про спільну пам'ять, закомпоновану в те, що циркуляри називають нехитрим сполученням «культурні цінності». Раз у раз спостерігаємо, як культцінності, примхами долі закинуті на чужину, знову опиняються на Україні милій. Та постають у всій своїй красі перед нашими очима. Виставки повернених раритетів у нашій столиці – вже тенденція. Оптимістична, слід сказати.

Розшири ЗМІ
про гастролі Театру імені Франка
у Санкт-Петербурзі

хається духом святих стін, грою іменитих колег, гострить професійні списи, а потім коле глядача просто в душу... Що ще треба публіці, яка вічно шукає справжнього мистецтва? Хіба що світового визнання для цих чудових артистів, режисерів та решти всіх, хто творить вистави, – аби ще більше ними пишатися.

«У нас прекрасні актори, особливо середнє покоління. Я багато їжджу, буваю в різних кінцях земної кулі, бачив багато вистав різних напрямів, але такої сильної трупи, яка є зараз у театрі Франка, немає ніде», – горділиво стверджує Богдан Ступка.

Незадовго до урочистого вечора в театрі, під час лютневих гастролей у Санкт-Петербурзі, тамтешні ЗМІ в один голос називали Театр імені Франка «провідним» та «першим». Шанувальники з культурної російської столиці змагалися в емоційності відгуків. Ще б пак: «Кайдашева сім'я», «Тев'є-Тевель», «Легенда про Фауста», «Швейк», «Одруження» породили в душах пітерців щось подібне до знайомого нам трепету. І розтопили північні серця, змусивши їх захоплено пульсувати.

«В БДТ імені Г. А. Товстоногова сьогодні відкрилась тиждень українського Національного академічного драматичного театру ім. Івана Франка. Українських артистів і художественного керівника театру Б. С. Ступку привітствовала губернатор В. І. Матвиенко.

«Я уверена, що виступлення вашої прославленої труппи, обречені на успіх», – сказала В. І. Матвиенко. Она отримала, що Богдана Сильвестрови-ча Ступку хорошо знають і люблять в Санкт-Петербурге».

Официальный портал администрации Санкт-Петербурга.

«Театр ім. Івана Франка – Первая сцена України... За дев'ять десятиліть він по праву заняв одно из ведущих мест в истории мирового театра... Художественный руководитель Богдан Ступка, стараясь расширить художественную палитру, приглашает на постановки режиссеров с диаметрально противоположными творческими методами и разных театральных школ. С театром сотрудничают постановщики из Польши, России, Грузии, Канады, Литвы».

«Городовой Санкт-Петербурга».

«Виступлення вующої української труппи завершилися сьогодні показом гоголевської «Женитьбы». Как и предыдущие спектакли, последний вечер также прошел с аншлагом и сопровождался горячим зрительским приемом... Об особом значении этого творческого визита говорили и театроведы. «Украинский театр в нашем сознании всегда был театром выдающихся актеров. И Богдан Ступка эту традицию хранит», – сказала главный редактор «Петербургского театрального журнала» Марина Дмитриевская, отметившая разнообразие афиши гостей – от спектакля-ветерана «Тевье-Тевель» до «Швейка» и украинской классики «Кайдашева семья» по мотивам романа Ивана Нечуй-Левицкого».

ИТАР-ТАСС.

63

Шевченко, Пікассо

Не так давно обширну експозицію приймав у своїх стінах Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років. Виставку присвятили 10-му ювілею Державної служби контролю за переміщенням культурних цінностей через держкордон України. Відвідувачам запропонували перегляд потужного пласта того, що повернулося до країни протягом 2000–2009 років. Географія надходжень вразила б навіть бувалого мандрівника: Австралія, Бразилія, Велика Британія, Венесуела, Канада, Німеччина, Росія, США, Швейцарія, Франція. Перелік країн аж ніяк не повний.

«Врятовані, збережені та повернені» – так назвали надзвичайно розмаїтій добір експонатів організатори. Для полегшення споживання візуальної та вербальної інформації розділили культурні дива на три частини. Окремою главою подали образотворче мистецтво. Другий розділ –

«Реституція» – об'єднав незаконно вивезені культурні цінності. Третій – притягнув до себе здебільшого буквоїдів, адже демонстрував меморіальні пам'ятки, архіви, друківані видання.

У залах образотворчого мистецтва купувалися справжні гурмани прекрасного. Не дивно, бо на них тут чекали шедеври Гніздовського, Левицького, Василя і Миколи Кричевських, Хмелюка, Архипенка та інших відомих митців.

Розділ «Реституція» представив повернуті культурні цінності, що їх вивезли фашисти під час Другої світової війни. До слова, тоді Україна втратила понад 300 тисяч музейних експонатів, близько 51 мільйона

